

بى بەھرەيى بە درىژايى خەت!

وھلامىك بە كەرىم ئەھمەدى سىرتىرى حىزبى شىوعى

رەبىوار ئەھمەد

لە راستىدا كەرىم ئەھمەدو حىزبى شىوعى لە ئىستادا كاندىدى من نەبوون بۇ ئەھدى قىسەيان لەسەر بەكم، لە ناو بارودۇخى ئىستادا ئەوان بۇ ئىمە نە نۆرەيان بوو نە ئەولەويەتەيان بوو نە جىگاوپرىگايەكى سىياسى وایان ھەبوو كە پىويست بىكات قىسەيان لەسەر بەكىن. بەلام كەرىم ئەھمەد بەو كۆمەلە قىسە نازل و بىناوھەرۇكانەى كە لە گفتوگۆيەكىدا لەگەل بلاوكرادەى (مىدىا)ى ژمارە ۱۲۸ى پۇژى ۲۰۰۲/۸/۱ كەردويەتى، ئەم كارەى كەرد بە رىشى منەوھ.

قىسەكانى كەرىم ئەھمەد لەو گفتوگۆيەدا سەيرو سەمەرەن، نەك لەبەر ئەھدى بە ناوھەرۇك پوچ و بى بەھرەن، نەك لەبەر ئەھدى نازل و بىناوھەرۇكن، ھەرۇھا نەك لەبەر ئەھدى قىن لە دلانەن بەرامبەر حىزبى كۆمۇنىستى كرىكارى، بەلكو بەراستى سەرتاپاي قىسەكانى و ھەتا ئەوانەى ھىچ پەيوەندىەكى بە حىزبى كۆمۇنىستى كرىكارىەوھ نىە، زۆر دوورە لەھدى لە قىسەى كەسىك بچىت كە سەرو رىشى لە ناو سىياسەت و حىزبىەتى سىپى كەردبىت و سىرتىرى حىزبىكى تەمەن ۶۸ سالە بىت. من دەمزانى ئەو بىبەھرەيە، بەلام نەك بەم رادەيە، بۆيە ئىستا ئىتر زۆرم پىسەيرە حىزبىكى سىياسى كە تەمەنى خۆى دەدات لە سى چارەكە سەدە ئەمە سىرتىرەكەى بىت و خەلكانىكى سىياسى وھكو كادرو ئەندام و سەركەدە لە دوایەوھ راوھستەن.

سەردىرى گفتوگۆكەى دەلى پەيوەندىمان لەگەل بزوتنەھدى ئىسلامى و حىزبى كۆمۇنىستى كرىكارى عىراق خۆش نىيە چونكە ھەردوكيان توندېرون!!! ئەوھ بەجى خۆى كە حىزبى كۆمۇنىستى كرىكارى و بزوتنەھدى ئىسلامى، كە لایەكىان بەكرىگىراو كۆنەپەرست و تىرۇرىست و فتوادەرو دژى ژن و دژى ئىنسانىەتەو ئەھدى دىكەشىيان لە بەرگى لە نازادى و ئىنسانىەت و مودىپرنىزم و يەكسانىخوازىدا "توندېرەو"، دەخاتە تاى يەك تەرازوھەو. بەلام ئەو كە ئەم قىسە كۆن و سواھى دواكەوتوتورىن و راستېرەوتورىن و عەشايەرتىرەن ھىزە سىياسىيەكانى كوردستان دوپات دەكاتەوھ، چ بەھرەيەك بۇ خۆى دەمىننەتەوھ. قىسەكانى لەسەر ئىمە ھىچى لە داھىنانى خۆى نىە. ئەھدى بە ئىمە دەلى "توندېرەو" قىسەى دەستى چەندەمەو ھەرچى كۆنەپەرست و محافەزەكارو پىاوسالارو قەومىپەرست و دواكەوتوى ئەم كۆمەلگايە ھەيە، لە پىش كەرىمەوھ ئەم قىسەيەيان بە ئىمە ووتوھ. ئەھدى كە بە ئىمە دەلى "ئەمانە ئىستىفزازى خەلك دەكەن و دەلىن چۆن پىاو چوار ژنى ھەيە دەبى ژنىش چوار پىاوى ھەبىت" دىسان قىسەى خۆى نىە، بەلكو ۷-۸ سال پىش ئەو مەلایى مرگەوتەكان ئەم قىسەيەيان بە ئىمە ووت. ئەھدى كە دەلى "ئەمانە بە بەرزكردنەھدى شىعارى دىكتاتورىەتى پىرۇلىتاي لایەنگىرى دىكاتورىەت و دژى دىموكراسىن" ئەمەش قىسەو شىعارى چەواشەكارانەى ئەمىركا و بلۆكى غەربە كە ۱۰-۱۵ سال پىش ئىستا و لە ئاكامى ھەرەسى بلۆكى شەرقى قىبلەگای پىشوووى كەرىمەوھ كەردىان بە مۇد. ئەوھىش كە دەلى "لە كوردستان نەسەرمایەدار ھەيەو نە كرىكار" قىسە كۆنى ۳۰ سال لەمەوھەرى ناسىونالىستە دژى كرىكارىەكان بوو لە بەرامبەر

چەپو كۆمۇنىستەكان و بېرىارى ۱۶ سال لەمەوبەرى پزىمى بەعسىشه. كهوايه به در له ناوهرۆكى قسهكان، پرسىارى من ئەويه كه بههرى ئەم پياوه بىبههرىه له چىدايه كاتىك تەنها دواكتەوانەترىن قسهى سواوى كۆنەپەرستان له دژى كۆمۇنىزم و چىنى كرىكار دووپات دەكاتەوه و تەنانەت يەك قسهى خۆى تيا نيه؟!

بەم حالەوه قەزاوت لەسەر منصور حكمت دەكات و دەلى "مەوزون نيه". ئەم قسهيهش له حوكم و تەرازووكەى مەلا محەمەدى شارەزورى دەچىت. ئەو مەلايهكى دىهاتى بوو نامىلكەيهكى نوسىبوو به ناوى "داروين له تەرازوى ژىرىدا" بەو عەقل و تەرازووهى خۆيهوه نىشانىدا بوو كه داروين ئەك ژىر نيه بەلكو ئەحمەقه. بېرىبوو نامىلكەى دووهمىش به ناوى "ماركس له تەرازوى ژىرىدا" بنوسىت. ناوى نامىلكەكانى بەس بوو بۆ تىگەيشتن له ئەقل و تەرازووهكى مەلا. حوكمه پىر "بەهره"كەى كەرىمىش نىشانى دەدات كه كەل و پەلەكەى ئەمىش بۆ هەلسەنگاندنى منصور حكمت لەوهى مەلا محەمەد ئەچىت، بۆيه بەراستى ئەگەر منصور حكمتى به "نا مەوزون" نىشان ئەدايه دەبوو له بلىمەتى منصور حكمت بكەوتباينه شكەوه.

چۆن دەكرى كەسىك سەرو رىشى له ناو سىياسەت و حزبىهتى سىپى كردبىت و له موقعى سكرتېرى حزبىكا بيت بەلام بەم شىوه نا مسئولانەيه قسه فرىيدات. كاتىك تۆمەتى ئەوه دەداتە پال حزبىك كه گوايه ووتويهتى "بۆچى پياو بۆى هەيه چوار ژن بىنى، بەلام ژن حەقى نيه چوار مېرد بكات" بىر لەوه ئەكاتەوه كه بەبى ئەوهى بەلگەيهك له بەرنامە يان لانى كەم له دىرىك نوسراو يان له دەمى قسهكەرىكى ئەو حزبەوه پەيدا بكەيت، ناكرى له خۆوه تومەتى نازلى وا له زار فرىدەيته دەرەوه. ئەمه له بنەرەندا قسهى باندە ئىسلامىهكانە له دژى ئىمه. ئەوان دەيانزانى كه حزبى كۆمۇنىستى كرىكارى دژى چەند ژنەيه، دەيهوى چەند ژنە نەمىنى، ئەك چەند مېردەش بىتەكايەوه. ئىسلامىهكان ئەمەيان دەزانى بەلام بۆ چەواشهكارى ئەو قسهيهيان كرد كه ئەمرو له دەمى كەرىمەوه دىتە دەرەوه. لەگەل ئەوهشدا ئەوان بەو رادەيه ساويلەكه نەبوون و هەرگىز ئەو قسانەيان نەخستە سەر كاغەزو لاپەرەى رۆژنامە، بەلكو له خوتبەى جومعهدا به مەلاى رشووخۆرو بى بارىيان دەگرد. ئىستا كه سكرتېرى حزبى شىوعى ئەم قسهيه دووپات دەكاتەوه يان دەبى فرىوى مەلاى مرگەوتى خواربى يان دەيهوى خۆى دەورى مەلاى مرگەوت بىنى. خۆى سەرىشكه كامىان هەلدەبژىرى.

ئەو بۆچونى ئىمه لەسەر مەسەلهى كورد بەهەله له قەلەم دەدات و دەلى ئەوان "خزمەتى مەسەلهى كورد و بزوتنەوهى ئازادى نىشتمانى كوردستان به خزمەتى سەرمايهدارى دادەنن...". بۆچونى ئىمه بۆ مەسەلهى كورد ئەويه كه كىشەى كورد به كىشەيهكى سىياسى گرنكى ئەم ناوچەيه دەزانن كه پىويستى به چارهسەرى گونجاو هەيه، رىگاچارەش سەلماندى مافى خەلكى كوردستانە بۆ بېرىاردان لەسەر چارهنوسى خۆيان. بۆ ئەم مەبەستە دەبى له كوردستاندا دەنگدانىكى ئازاد بكرى بۆ راپرسى به خەلك له بارەى ئەوهى كه دەيانەوى له عىراقدا لەگەل دەولەتى مەركەزى بمىننەوه يان جىابنەوه و دەولەتىكى سەربەخۆ پىكبەينن. خەلك دەنگى بەچىدا دەبى ئەوه وەكو رىگاچارە پىاده بكرى. هەرەها ئىمه له ئىستادا و تا كاتىك كه رزىمىكى فاشىستى نەتەوهپەرستى وەكو بەعس و ناسىونالىستى عەرەبى له عىراقدا لەسەركاربىت، رىگاچارەى جىابونەوه و پىكېهينانى دەولەتى

سەر بەخۇ بە گونجاو دەزانين. دەكرى مامۇستاي "پەر بەهرە" پيئمان نيشانبدات كە ھەلەى ئەم بۇچونە لە چىدايە؟!

بەلام لە پوانگەى ئيمەو ھەسەلەى كوردو ئەو شتەى ئەو پيى دەلى "بزوتنەو ھى نازادى نيشتمانى كوردستان" دوو ھەسەلەى ليك جياوازن. سياسەتى ئيمە باشترين خزمەت و باشترين ريگاچارەى ھەسەلەى كوردى لە خۇى گرتوو. بەلام ئەو "بزوتنەو" يەى كە ئەو باسى دەكات، بزوتنەو ھەىكى ناسيوناليسىتى-ئيسلامى عەشايەرى دواكەوتوو، پياوسالارە، بى بەريە لە پيشكەوتنخووازى و سكولارىزم، ھىچ نازادىخووازىەكى تيا نىە. ئەو بزوتنەو ھەى دەيان سالە ھەسەلەى كوردى كردو ھەتە كالای دەستى بۇ سات و سەوداى سياسى لەگەل ھىزو دەولەتانى كۆنەپەرستى جىهان و ناوچەكە. ئەو بزوتنەو ھەى زياتر لە ۱۰ سالە دەسەلاتى كوردستانى بەدەستەو بە قانونى بەعسى- ئيسلامى بەريو ھەى دەبات و كارنامەى ئەم ۱۰ سالەى لەبەردەستى خەلكدايە كە ھىچ ھەقانىيەت و نازادىخووازىەكى بۇ ناھىليتەو.

لە بارەى ديكتاتورىيەتى پروليتارىا و پيويسنە ئەو ھەى بليم كە حزب و بزوتنەو ھەى ئيمە نە لە بەرنامەو نە لە نوسراو بەلگەنامەكانىدا دەستەواژەى "ديكتاتورىيەتى پروليتارىا" ى بەكارنەبردو، بەلام نەك لەبەر ئەو ھەى وەكو ئەوان لى پەشيمان بوينەو، بەلكو لەبەر ئەو ھەى تەسەورىكى چەواشە لە بارەى ئەو دەستەواژەىو ھەى رەواجى پەيدا كردو و پيويسن دەكات ھەمان ناوەرۆك بە بەيانىكى گونجاوتر دەربەردى. ئيمە پيى دەلىن (حكومەتى كرىكارى) يان (جمھورى سؤسياليسىتى). بەلام سەر بارى ئەمە من ئىستا دەمەوئى لەبەرامبەر ئەم "بەھرمەند" و "لۇژىكىست" ھەى بەرگرى لە ديكتاتورىيەتى پروليتارىا بكەم.

گومانم ھەى ھەى لەو ھەى ئەو لە ناوەرۆكى ديكتاتورىيەتى پروليتارىا ھالى بووئى، بالى راستى بورژوازى بۇ چەواشە دەپوئى ديكتاتورىيەتى پروليتارىا بە سەركوتگەرى نازادى و ديموكراسى و مافى مروق لە قەلەمبەدات. بەلام ئەمیان كە گوايە تا پيش ئەو ھەى ديموكراسى ببى بە مۇدى سەردەم، لە پىناو ديكتاتورىيەتى پروليتارىا خەباتى كردو و بەم دوايىانە وازى لى ھىناو، كەچى خۇيشى ديكتاتورىيەتى پروليتارىا ھەر وەكو بالى راستى بورژوازى ليكەدەداتەو. بەلام لە راستىدا ديكتاتورىيەتى پروليتارىا يان بە ووتەى ئيمە حكومەتى كرىكارى، بالاترين ئاستى نازادى، بەلاترين ئاستى ديموكراسىيە بە مانا باو ھەى، لە ساىەى ئەودا نازادى بى قەيدوشەرتى سياسى و بەيانى بىروباو ھەى رەخنەگرتن تەنەت بۇ دواكەوتوانەترين بىروباو ھەى رىبازى سياسى فەراھەم دەبيت، ديكتاتورىيەتى پروليتارىا يانى حكومەتى خەلك لە ريگای شوراكانى خۇيانەو، يانى نازادى و يەكسانى لە نيوان ھەمووان و بۇ ھەموو خەلك. بەلام دەكرى پىرسىن بۇچى دەستەواژەى ديكتاتورىيەتى پروليتارىا بۇ ئەم سىستەم و حكومەتە پراوپر لە نازادى بەكارھىنراو؟ وەلامەكەى ئەو ھەى كە ھەروەكو ماركس و ئەنگلس و لينىن روونيان كردو ھەى، ھەموو دەولەتلك برىتيە لە ديكتاتورىيەتى چىنيك بەسەر چىنيكى دىكەدا، تا دەولەت ھەبيت ناتوانئى لەم ناوەرۆكە بەدەربىت. دەولەتەكانى ئىستا بە ھەموو شىو ھەى (ديموكراسى پەرلەمانى، ناسيوناليسىتى، پاشايەتى، ئيسلامى، عەسكەرى...) برىتين لە ديكتاتورىيەتى بورژوازى بەسەر چىنى كرىكارو جەماو ھەى خەلكو ھەى بۇ فەرزكردنى نىزامى

تا به زۆر وەدەری نەناين ئەمان لە خزمەتی دڵسۆزانەى دوودلیان پەیدا نەکردووە. لە پزىمى پاشایەتییەووە تا پزىمى بەعس هیچ پزىمىك لە عیراقددا نەهاتە سەرکار ئەمان دڵسۆزى بۆ نەنوینن و بەشى ئەوێندە "نیشتمانیپەروەرى" تیا نەدۆزنەووە كە هاوكارى كردنى حەلال بکەن. هەمیشە موریدی دەسەلات و حاکم بوونە، مەگەر بە زۆر پاونراين و وەدەرنراين. ئیستاش هەر ئەو خوینە لە دەمارەکانى كەرىمدا دەگەپى و سەرچەم هەلوێست و قسەو دۆستایەتى و دوژمنايەتییەکانى ئیلهام لیرەو لەم مەبەدئە نەگۆرەووە وەردەگرن.